

Asia: VN/27266/2024

Lausuntopyyntö pankkipalvelulainsäädännön arviointia koskevasta työryhmämietinnöstä

Lausunnonantajan lausunto

1. Huomionne yrityksen ja yhteisön perusmaksutiliä koskevista ehdotuksista

Helsingin seudun kauppakamari kiittää mahdollisuudesta lausua peruspankkipalveluiden kehittämistä koskevasta mietinnöstä.

Yrityksiltä saadun palautteen perusteella pankkipalvelujen saatavuus on muodostunut merkittäväksi käytännön haasteeksi kansainvälisten osaajien työsuhteen alkuvaiheessa ja yritystoiminnan käynnistämisessä Suomessa. Pankkitilin avaamiseen liittyvät käytännöt ovat tällä hetkellä hitaita, epäyhtenäisiä ja vaikeasti ennakoitavia, mikä viivästyttää työn aloitusta ja hidastaa uusien yritysten toimintaa. Helsingin seudun kauppakamari pitää pankkipalvelujen saatavuuden parantamista tärkeänä osana toimivaa työperäistä maahanmuuttoa sekä Suomen houkuttelevuutta kansainvälisille osaajille, yrittäjille ja investoinneille.

Pankkipalvelujen saatavuus on keskeinen osa kansainvälisten osaajien sujuvaa asettautumista Suomeen

Yritysten kokemusten mukaan pankkitilin avaaminen kansainvälisille työntekijöille on usein hidasta ja vaikeasti ennakoitavaa. Käytännössä tilin avaaminen edellyttää suomalaisen henkilötunnuksen saamista, minkä vuoksi prosessi käynnistyy vasta maahantulon jälkeen. Lisäksi käsittelyajat voivat olla jopa useita viikkoja. Tilanne aiheuttaa haasteita yrityksille, sillä palkanmaksu edellyttää pankkitiliä. Jos tiliä ei saada avattua riittävän nopeasti, ensimmäisen palkan maksaminen voi viivästyä. Pankkipalvelujen sujuvuus tukee kansainvälisten osaajien nopeaa työn aloitusta ja sujuvaa asettautumista Suomeen.

Yritystilin avaamisen haasteet hidastavat yrittäjyyttä

Pankkipalvelujen saatavuus on haaste myös maahanmuuttajataustaisille yrittäjille. Yritystilin avaamisen vaikeudet voivat viivästyttää liiketoiminnan käynnistämistä, sillä ilman pankkitiliä yritys ei käytännössä voi aloittaa toimintaansa.

Kauppakamari pitää yrityksen perusmaksutiliä koskevaa ehdotusta kannatettavana, sillä se voisi helpottaa uusien yritysten käynnistymistä ja parantaa palvelujen saatavuutta.

2. Huomionne asiakaspalvelua koskevista ehdotuksista

Pankkien toimintatavat ovat epäyhtenäisiä

Yrityksiltä saatujen kokemusten perusteella pankkipalvelujen käytännöt vaihtelevat merkittävästi pankkien sekä jopa saman pankin eri konttoreiden välillä. Erot koskevat esimerkiksi vaadittavia asiakirjoja, tilin avaamisen käytäntöjä sekä oleskelulupien ja työnteko-oikeuden tulkintaa.

Epäyhtenäiset toimintatavat lisäävät epävarmuutta sekä yritysten että kansainvälisten työntekijöiden näkökulmasta. Lisäksi pankkien henkilöstön osaamisessa maahanmuuttoon liittyvistä lupaprosesseista on havaittu puutteita, mikä voi johtaa tilanteisiin, joissa tilin avaaminen viivästyy tai estyy, vaikka asiakkaalla olisi kaikki vaadittavat asiakirjat. Kauppakamari pitää tärkeänä, että pankkipalveluihin luodaan valtakunnallisesti yhtenäiset toimintamallit ja selkeät ohjeet sekä vahvistetaan pankkihenkilöstön osaamista oleskeluluvista ja työnteko-oikeuksista.

Prosesseihin tarvitaan selkeämpiä käsittelyaikoja

Tilin avaamisen käsittelyajat vaihtelevat merkittävästi, eikä prosessin kestosta ole selkeitä aikarajoja. Kauppakamari pitää perusteltuna, että pankkien asiakaspalveluun ja tilinavausprosesseihin määritellään selkeämmät käsittelyajat. Esitetty viiden pankkipäivän määräaika asiakasyhteydenottoihin vastaamiselle on kannatettava ehdotus. Selkeät aikarajat parantaisivat palvelujen ennakoitavuutta sekä yritysten toimintaympäristön toimivuutta.

3. Huomionne muista esityksen yhteydessä arvioiduista aiheista (esim. yhdenvertaisuus, raportointi, jatkoselvitettävät aihekokonaisuudet)

-

4. Halutessanne voitte jättää tähän muita huomioita

Kauppakamari esittää, että

1. Pankkitilin avaamisen valmistelua mahdollistetaan jo ennen Suomeen saapumista.

Tämä nopeuttaisi työn aloitusta ja sujuvoittaisi kansainvälisten osaajien asettautumista Suomeen.

2. Pankkipalveluihin määritellään selkeät käsittelyajat.

Asiakasyhteydenottoihin vastaamiselle ja tilin avaamiselle tulisi asettaa enimmäiskäsittelyajat.

3. Pankkien toimintatapoja yhdenmukaistetaan.

Tilin avaamiseen liittyviin käytäntöihin tulisi laatia valtakunnallisesti yhtenäiset ohjeet esimerkiksi vaadittavista asiakirjoista sekä oleskelulupien ja työnteko-oikeuden tulkinnasta.

4. Pankkihenkilöstön osaamista maahanmuuttoprosesseista vahvistetaan.

Osaamisen kehittäminen helpottaisi pankkipalvelujen sujuvaa ja yhdenmukaista toteutumista koko maassa.

5. Yrityksen perusmaksutili otetaan käyttöön.

Tämä helpottaisi erityisesti uusien yrittäjien mahdollisuuksia käynnistää yritystoiminta. Perusmaksutilien määrä on hyvä rajoittaa yhteen tiliin.

6. Sääntelyn vaikutuksia seurataan aktiivisesti.

Pankkipalvelujen saatavuutta ja käsittelyaikoja koskevien muutosten vaikutuksia tulee arvioida säännöllisesti.

Higgins Johanna
Helsingin seudun kauppakamari